

KỂ CHUYỆN

BÁC ĐÁNH CÁ VÀ GÃ HUNG THẦN

I – MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Rèn kĩ năng nói :

– Dựa vào lời kể của GV và tranh minh hoạ, HS biết thuyết minh nội dung mỗi tranh bằng 1 – 2 câu ; kể lại được câu chuyện, có thể phối hợp lời kể với điệu bộ, nét mặt một cách tự nhiên.

– Nắm được nội dung câu chuyện. Biết trao đổi với các bạn về ý nghĩa câu chuyện. (Ca ngợi bác đánh cá thông minh, mưu trí đã thắng gã hung thần vô ơn, bạc ác.)

2. Rèn kĩ năng nghe :

– Chăm chú nghe thầy (cô) kể chuyện, nhớ cốt truyện.

– Nghe bạn kể chuyện ; nhận xét, đánh giá đúng lời kể của bạn ; kể tiếp được lời bạn.

II – ĐỒ DÙNG DẠY – HỌC

Tranh minh hoạ truyện trong SGK phóng to (nếu có).

III – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC

1. Giới thiệu truyện

Trong tiết KC mở đầu chủ điểm *Người ta là hoa đất*, các em sẽ được nghe câu chuyện một bác đánh cá đã thắng một gã hung thần. Nhờ đâu bác thắng được gã hung thần, các em nghe (cô) kể chuyện sẽ rõ. Trước khi nghe thầy (cô) kể chuyện, các em hãy quan sát tranh minh hoạ, đọc thầm nhiệm vụ của bài KC trong SGK.

2. GV kể chuyện

– Giọng kể chậm rãi ở đoạn đầu (bác đánh cá ra biển ngán ngẩm vì cả ngày xui xẻo) ; nhanh hơn, căng thẳng ở đoạn sau (cuộc đối thoại giữa bác đánh cá và gã hung thần) ; hào hứng ở đoạn cuối (đáng đời kẻ vô ơn). Kể phân biệt lời các nhân vật (lời gã hung thần : hung dữ, độc ác ; lời bác đánh cá : bình tĩnh, thông minh).

– GV kể lần 1, HS nghe. GV kết hợp giải nghĩa từ khó trong truyện (*ngày tận số, hung thần, vĩnh viễn*).

– GV kể lần 2, vừa kể vừa chỉ vào từng tranh minh hoạ trong SGK. HS nghe, kết hợp nhìn tranh minh hoạ. GV kể lần 3 (nếu cần).

Nội dung truyện :

Bác đánh cá và gã hung thần

1. Ngày xưa, có một bác đánh cá tuổi đã cao. Một hôm, bác ra biển quăng lưới. Thật xui xẻo, suốt ngày, lưới kéo lên chỉ toàn rong rêu, không được lấy một con cá nhỏ. Ngân ngảm quá, bác định thả lưới lần cuối rồi về. Thật may, trong mẻ lưới này có một chiếc bình to bằng đồng, miệng gắn chì kín mít.

2. Bác đánh cá mừng lắm, nghĩ bụng : "Cái bình này đem ra chợ bán cũng được khối tiền." Cầm chiếc bình lên thấy nặng, bác bèn lấy dao nạy nắp bình để xem bên trong có cái gì.

3. Nắp vừa bật ra thì từ trong bình một làn khói đen kịt tuôn ra cao ngất tầng mây. Bác đánh cá chưa hết kinh ngạc thì làn khói đã tụ lại, hiện thành một con quỷ, trông thật gớm ghiếc, dữ tợn. Con quỷ ồm ồm nói :

– Ta báo cho nhà ngươi biết, nhà ngươi đã đến ngày tận số.

Bác đánh cá lúng túng rồi kịp trấn tĩnh ngay, bác mắng lại con quỷ :

– Ta đã cứu ngươi ra khỏi cái bình kia, sao ngươi lại muốn giết ta ?

Con quỷ nói :

– Ta vốn là một hung thần, vì phạm tội, bị trời phạt hoá kiếp thành quỷ, nhốt vào cái bình này rồi vớt xuống biển. Mấy trăm năm nằm dưới biển sâu, ta đã thề rằng ai cứu ta ra khỏi cái bình tối như hũ nút này, ta sẽ làm cho người ấy trở nên giàu sang, phú quý. Chờ mãi chẳng thấy ai cứu, ta tức giận, đã đổi lời nguyện : "Kẻ nào cứu ta sẽ phải chết." Ta vừa dứt lời thì người cứu ta. Vậy nên người phải chết.

4. Nghe con quỷ nói năng láo xược như vậy, bác đánh cá nhanh trí bảo :

– Thôi được, chết cũng chẳng đáng sợ, nhưng trước khi chết, ta chỉ muốn biết một điều.

– Điều gì ? – Con quỷ hỏi.

– Người to lớn như thế làm sao chui lọt cái bình bé tí này ?

– Người không tin ư ?

– Không thể tin được trừ khi ta thấy tận mắt chính người chui vào trong bình.

5. Con quỷ rùng mình một cái biến thành một cột khói đen. Cột khói bay đến tận trời xanh, tụ lại rồi dần dần chui tuột vào bình. Bác đánh cá nhanh tay lấy cái nắp bằng chì nút chặt miệng bình. Con quỷ ra sức vùng vẫy, tìm cách chui ra. Nhưng đã muộn mất rồi. Bác đánh cá vớt cái bình trở lại biển sâu. Thế là kẻ độc ác vĩnh viễn nằm lại dưới đáy biển.

TRUYỆN DÂN GIAN A-RẬP

☺ – Ngày tận số : ngày chết.

– Hung thần : thần độc ác, hung dữ.

– Vĩnh viễn : mãi mãi.

3. Hướng dẫn HS thực hiện các yêu cầu của bài tập

a) Tìm lời thuyết minh cho mỗi tranh bằng 1 – 2 câu.

– 1 HS đọc yêu cầu của BT1.

– GV dán lên bảng lớp 5 tranh minh hoạ phóng to tranh SGK (nếu có).

– HS suy nghĩ, nói lời thuyết minh cho 5 tranh. Cả lớp và GV nhận xét. GV viết nhanh dưới mỗi tranh 1 lời thuyết minh. VD :

- Tranh 1 Bác đánh cá kéo lưới cả ngày, cuối cùng được mẻ lưới trong có một chiếc bình to.
- Tranh 2 Bác mừng lắm vì cái bình đem ra chợ bán cũng được khối tiền.
- Tranh 3 Từ trong bình một làn khói đen tuôn ra, rồi hiện thành một con quỷ. / Bác nạy nắp bình. Từ trong bình một làn khói đen kịt tuôn ra, tụ lại, hiện thành một con quỷ.
- Tranh 4 Con quỷ đòi giết bác đánh cá để thực hiện lời nguyện của nó. / Con quỷ nói bác đánh cá đã đến ngày tận số.
- Tranh 5 Bác đánh cá lừa con quỷ chui vào bình, nhanh tay đậy nắp, vớt cái bình trở lại biển sâu.

b) Kể từng đoạn và toàn bộ câu chuyện, trao đổi về ý nghĩa câu chuyện

– 1 HS đọc yêu cầu của BT 2, 3.

– KC trong nhóm : HS kể từng đoạn câu chuyện theo nhóm sau đó kể cả chuyện. Kể xong, trao đổi về ý nghĩa câu chuyện.

– Thi KC trước lớp :

+ 2 đến 3 nhóm HS (mỗi nhóm 2, 3 em) tiếp nối nhau thi kể toàn bộ câu chuyện.

+ Một vài HS thi kể toàn bộ câu chuyện.

+ Mỗi HS, nhóm HS kể xong đều nói ý nghĩa câu chuyện hoặc đối thoại cùng thầy (cô) và các bạn về nội dung, ý nghĩa câu chuyện. VD : *Nhờ đâu bác đánh cá nghĩ ra mưu kế khôn ngoan để lừa con quỷ ? / Vì sao con quỷ lại chui trở lại bình ? Câu chuyện có ý nghĩa gì ?...* (HS có thể trả lời : Bác đánh cá thông minh, kịp trấn tĩnh, thoát khỏi nỗi sợ hãi nên đã sáng suốt nghĩ ra mưu kế lừa con quỷ, cứu mình. / Con quỷ to xác, độc ác nhưng lại ngu ngốc nên mắc lừa bác đánh cá. / Câu chuyện ca ngợi bác đánh cá mưu trí, dũng cảm đã thắng gã hung thần vô ơn, bạc ác.)

– Cả lớp và GV nhận xét bình chọn nhóm, cá nhân KC hay nhất.

4. Củng cố, dặn dò

– GV nhận xét tiết học. Yêu cầu HS về nhà tập kể lại câu chuyện trên cho người thân.

– Dặn HS chuẩn bị bài tập KC trong SGK, tuần 20 : Tìm một câu chuyện mà em đã được nghe hoặc được đọc về một người có tài, để em sẽ kể trước lớp. Đọc kĩ để nhớ hoặc thuộc câu chuyện. Mang đến lớp truyện các em tìm được. Với những học sinh yếu kém, GV nêu một số tên truyện cho các em đọc trước.